

VALTION LIIKUNTANEUVOSTO
Statens idrottsråd

Valtion liikuntaneuvoston työsuunnitelma 2015–2019

Valtion liikuntaneuvosto on valtioneuvoston eduskunnan toimikaudeksi asettama asiantuntijaelin. Neuvoston tehtävänä on käsitellä liikunnan kannalta laajakantoisia ja periaatteellisesti tärkeitä asioita. Neuvosto arvioi ja tekee näkyväksi valtionhallinnon toimenpiteiden vaikutukset ja kehittämistarpeet liikunnassa ja urheilussa tulevaisuuteen katsoen. Neuvosto edesauttaa toiminnallaan liikunnan ja urheilun tietoperustan vahvistamista ja hyödyntämistä ja on aktiivisessa vuorovaikutuksessa yhteiskunnan toimijoihin. Pitkän aikavälin tavoitteena on liikunnan ja urheilun painoarvon vahvistaminen yhteiskunnassa ja ihmisten arjessa. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo huomioidaan neuvoston toiminnassa lähtökohtina.

Liikuntalain (2015) mukaisesti neuvoston tehtävänä on:

- Erityisesti arvioida valtionhallinnon toimenpiteiden vaikutuksia liikunnan alueella
- Käsitellä liikunnan kannalta laajakantoisia ja periaatteellisesti tärkeitä asioita
- Tehdä aloitteita ja esityksiä liikunnan kehittämiseksi sekä
- Antaa lausuntoja toimialansa liikuntamäärärahojen käytöstä.

Neuvostolla on jaostoja asioiden valmistelua varten. Toimintaa ohjataan ja seurataan vuosittaisella toimintasuunnitelmalla, joka sisältää konkreettiset toimenpiteet asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

TOIMIKAUDEN 2015–2019 STRATEGISET TAVOITTEET OVAT:

Ydintavoite 1:	Liikunta- ja urheiluasioiden yhteiskunnallinen painoarvo on vahvistuva.
Ydintavoite 2:	Päätöksentekoa vahvistetaan relevantilla ja luotettavalla tiedolla ja arviointitoiminnalla.
Ydintavoite 3:	Valtion liikuntamäärärahat kohdennetaan vaikuttavalla ja läpinäkyvällä tavalla sekä käytetään selkein periaattein.
Ydintavoite 4:	Liikunta- ja urheilukulttuuri on yhdenvertainen ja tasa-arvoinen.

Ydintavoite 1. Liikunta- ja urheiluasioden yhteiskunnallinen painoarvo on vahvistuva.

TOIMENPIDE 1: Laaditaan tulokortti kaikkien ministeriöiden tavoitteiden, toimenpiteiden, resurssin ja tietotuotannon tilasta liikunnan ja urheilun edistämiseksi. Luodaan pysyvä seuranta- ja vuorovaikutuskäytäntö ja viestitään mahdollisuuksista ja kehittämistarpeista ymmärrettävästi.

Toteuma: Olemassa oleva aineisto (tutkimukset, selvitykset, strategiat ministeriökyselyt) koottu yhteen. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan toimenpiteiden analyysi käsitelty jaostojen (31.8.2017) ja valtion liikuntaneuvoston (6.9.2017) kokouksissa.

TOIMENPIDE 2: Kutsutaan kaikki ministerit kuultavaksi.

Toteuma:

- 19.1.2016 Opetus- ja kulttuuriministeri **Sanni Grahn-Laasonen**
- 9.3.2016 Perhe- ja peruspalveluministeri **Juha Rehula**
- 28.9.2016 Sosiaali- ja terveysministeri **Pirkko Mattila**
- 19.10.2016 Liikenne- ja viestintäministeri **Anne Berner**
- 23.11.2016 Ympäristö- ja maatalousministeri **Kimmo Tiilikainen**
- 24.5.2017 Kunta- ja uudistusministeri **Anu Vehviläinen**
- 6.9.2017 Eurooppa-, kulttuuri- ja urheiluministeri **Sampo Terho**

TOIMENPIDE 3: Vaikutetaan ennakoivasti eri toimialojen säädösvalmisteluun, linjauksiin ja toimenpiteisiin.

Toteuma:

- 30.11.2015 Lausunto nuorisolain uudistamisesta
- 19.2.2016 Terveystieteiden edistämisen kannustimet ja työnjaot kuntoon sote-uudistuksessa
- 11.4.2016 Lausunto ehdotuksesta hallituksen esitykseksi arpajaislain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta
- 9.6.2016 Lausunto Yhteistyöllä hyvinvointia ja terveyttä 2025 - linjauksiin
- 5.9.2016 Lausunto varhaiskasvatussuunnitelman perusteista
- 11.11.2016 Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle maakuntauudistukseksi ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisuudistukseksi sekä niihin liittyviksi laeiksi.
- 19.12.2016 Lausunto Hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi ammatillisesta koulutuksesta

- 6.3.2017 Liikunnalla ja urheilulla terveyttä, hyvinvointia ja elinvoimaisuutta kuntaan
- 25.5.2017 Lausunto huippu-urheilun ulkoisesta arvioinnista
- 28.6.2017 Lausunto vammaispalvelulaista
- 7.7.2017 Lausunto luonnoksesta valtakunnalliseksi nuorisotyön ja -politiikan ohjelmaksi (VANUPO) 2017–2019
- 22.9.2017 Lausunto WHO:n luonnoksesta Global actionplan on physical activity

TOIMENPIDE 4: Julkaistaan liikunnan tulevaisuusstrategia.

Toteuma: Ennakointijaosto on kokoontunut 12 kertaa, kuullut asiantuntijoita ja hahmottanut strategisesti merkittäviä kokonaisuuksia liikunnan ja urheilun näkökulmista. Järjestetään tulevaisuustyöpaja vuodenvaihteessa 2017–2018. Osallistutaan OKM:n tutkimus-, ennakointi- ja arviointityöryhmän työhön (sihteeri Minna Paajanen).

TOIMENPIDE 5: Järjestetään Kansallinen liikuntafoorumi yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön, valtioneuvoston kanslian, Yleisradio Oy:n, Suomen Olympiakomitean, Suomen Paralympiakomitean ja Veikkauksen kanssa.

Toteuma:

- 28.–29.9.2015 Kansallinen liikuntafoorumi, Tampere
- 3.–4.10.2016 Kansallinen liikuntafoorumi, Turku
- 30.–31.10.2017 Kansallinen liikuntafoorumi, Lahti

TOIMENPIDE 6: Verkostoidutaan yhteiskunnallisten toimijoiden kanssa ja osallistutaan liikunta- ja urheilutapahtumiin.

Toteuma:

Kattava seuranta tapahtumiin ja tilaisuuksiin osallistumisesta julkaistaan toimintakertomuksen yhteydessä.

- 2015→ **Terveyttä ja hyvinvointia edistävän liikunnan ohjausryhmä** (Suvi Helanen, Elina Sillanpää, Minna Paajanen)
- 2015–2016 **Yhdenvertaiset mahdollisuudet harrastaa -työryhmä** (Tapio Korjus, Minna Paajanen)

2016 Valtakunnallinen vammaisneuvosto (Toni Piispanen)
2016–2017 Kuntoutuslainsäädännön uudistamiskomitea (Toni Piispanen)
2016-2017 Jokaiselle lapselle ja nuorelle mahdollisuus mieleiseen harrastukseen -
työryhmä (Kari Uotila)

2016–2017 Liikunnan rahoitus- ja ohjauspolitiikkaa uudistava työryhmä (Tapio
Korjus, Ville Skinnari, Ritva Elomaa, Minna Paajanen)
2017-2019 Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta (Toni Piispanen)
19.2.2016 Yhteiskokous sivistysvaliokunnan kanssa
17.5.2016 Yhteiskokous Nuorisoasianneuvottelukunnan kanssa

Ydintavoite 2. Päätöksentekoa vahvistetaan relevantilla ja luotettavalla tiedolla ja arviointitoiminnalla.

TOIMENPIDE 7: Tuotetaan toimikauden aikana valtionhallinnon toimenpiteiden vaikutusten arviointiraportti sisältäen esitykset liikunnan ja huippu-urheilun kehittämistä ja kehittämistarpeesta osana valtionhallinnon toimintaa.

TOIMENPIDE 8: Hankitaan arviointeja keskeisiltä liikunnan ja urheilun osa-alueilta.

Toteuma:

- Valtion nuorisoneuvosto, valtion liikuntaneuvosto ja Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus, STEA ovat käynnistäneet yhteistyössä valtionhallinnon toimenpiteiden ja ohjauskeinojen **arviointihankkeen koskien lasten ja nuorten yhdenvertaista mahdollisuutta harrastaa**. Tavoitteena on analysoida valtionhallinnon eri toimialojen säädös-, informaatio- ja resurssiohjauksen kokonaistilanne, tavoitteiden yhdensuuntaisuus ja toimenpiteiden tuloksellisuus alle 29-vuotiaiden lasten ja nuorten harrastamista koskien. Arviointi käynnistyi tarjouspyyntömenettelyn jälkeen 06/2017 ja sitä toteuttaa Owl Group.
- **Soveltavan liikunnan arviointi -hanke** (ks. toimenpide 12)
- **Huippu-urheilun arviointi** julkaistiin tammikuussa 2017. Arvioinnin toteutti Arvoliiton toimitusjohtaja Kimmo Lipponen.
- **Liikuntalääketieteen keskusten toiminnan tuloksellisuuden arviointi** julkaistiin marraskuussa 2016. Arvioinnin toteutti emeritusprofessori Matti Uusitupa.
- **Gymnastrada 2015 Helsinki -tapahtuman** vaikutukset arvioitiin Sponsor Insight Finlandin ja Haaga-Helia ammattikorkeakoulun Sport Business Schoolin toimesta.

TOIMENPIDE 9: Kehitetään liikuntakulttuurin indikaattoreita.

Toteuma:

- VLN osallistuu **liikuntaa ja urheilua käsittelevien tiedonkeruiden jatkuvaan kehittämiseen** (mm. LIITU-tutkimus, TEAviisari, Kouluterveyskysely, Kunnonkartta jne.).
- VLN vahvistaa **liikunnan yhdenvertaisuuden tietopohjaa** sisällyttämällä aihetta käsitteleviä kysymyksiä toimintakykyä ja liikuntakäyttäytymistä mittaaviin seurantatutkimuksiin (WHO-koululais- ja LIITU-tutkimukset, MOVE! -mittaukset).
- VLN osallistuu Liikkuva koulu -ohjelman tutkimusta käsittelevän työjaoston toimintaan (pj Minna Paajanen), alle kouluikäisten lasten liikunnan seurannan ja arvioinnin kehittämiseen (pj Minna Paajanen), soveltavan liikunnan tutkimus- ja koulutustyöryhmään (pj Toni Piispanen).
- VLN vastaa **Move!-mittausten** kansallisesta tiedonkeruusta ja mittaustulosten koulu-, kunta-, alue- ja valtakunnan tason hyödyntämisestä. (<http://www.edu.fi/move>). VLN tehnyt **ohjeistuksen** MOVE! mittausten suorittamisesta **sovelletusti**.
- **Lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimus** käsittelee 7-29-vuotiaiden vapaa-aikaa painottuen mediaan, harrastamiseen ja liikuntaan. Sitä toteutetaan yhteistyössä Valtion nuorisoneuvosto, Nuorisotutkimusverkoston sekä valtion liikuntaneuvoston kanssa.
- Osallistutaan **OKM:n tutkimus-, ennakointi- ja arviointityöryhmän** työhön (työryhmän toinen sihteeri Minna Paajanen).
- Osallistutaan **OKM:n johtamaan esiselvitysprojektiin valtionavustusprosessin digitalisoinnista (VA-digi)**. Esiselvityksen viidessä osahankkeessa selvitetään, millainen on mahdollisimman toteuttamiskelpoinen visio tulevaisuuden valtionavustusten käsittelystä ottaen huomioon myös avustusten halutut

yhteiskunnalliset vaikutukset. (Osahankkeen 3 projektivastuullinen Minna Paajanen)

TOIMENPIDE 10: Laaditaan Tiedolla johtamisen Suunta-asiakirja yhteistyössä OKM:n kanssa.

Toteuma:

- Tutkijaseminaarin järjestäminen Tampereella (05/2017)
- Kysely tutkimusrahoittajille (06/2017)
- Osallistuminen Liikuntatieteen päiville (08-09/2017)

TOIMENPIDE 11: Lausutaan vuosittain liikuntatieteelliseen tutkimukseen ja tiedonvälitykseen sekä liikuntatieteelliseen toimintaan myönnettävistä avustuksista (ks. toimenpide 14).

TOIMENPIDE 12: Julkaistaan keskeiset arvioinnit ja raportit VLN:n julkaisusarjassa.

Toteuma:

- 25.11.2015 [World Gymnaestrada -tapahtumatutkimus](#)
- 3.10.2016 [Ei vain urheilua. Liikunnan ja urheilun merkitys yhteiskunnan uusiutumisen kannalta.](#)
- 10.11.2016 [Liikuntalääketieteen keskusten arviointi](#)
- 15.12.2016 [Lasten ja nuorten liikuntakäyttäytyminen Suomessa](#)
- 12.1.2017 [Huippu-urheilun ulkoinen arviointi](#)

Ydintavoite 3. Valtion liikuntamäärärahat kohdennetaan vaikuttavalla ja läpinäkyvällä tavalla sekä käytetään selkein periaattein.

TOIMENPIDE 13: Annetaan asetuksen (550/2015) mukaiset lausunnot valtion talousarviosta ja julkisen talouden suunnitelmasta.

Toteuma:

- 13.11.2015 [Lausunto valtion talousarviosta 2016](#)
- 17.5.2016 [Lausunto julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2017–2020](#)
- 19.10.2016 [Lausunto valtion talousarviosta 2017](#)
- 24.5.2017 [Lausunto julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2018–2021](#)

TOIMENPIDE 14: Annetaan asetuksen (550/2015) mukaiset lausunnot liikuntapaikkarakentamisen, liikuntatieteen sekä liikuntaa edistävien järjestöjen valtionavustuksista.

Toteuma:

- 21.10.2015 Lausunto liikunnan koulutuskeskusten liikuntapaikkojen ja niihin liittyvien vapaa-aikatilojen perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmasta 2016–2019
- 25.11.2015 Lausunto liikuntapaikkarakentamisen valtakunnallisesta rahoitussuunnitelmasta vuosille 2016–2019
- Helmikuu 2016 Tutkimus- ja arviointijaoston sisällöllinen näkemys liikuntatieteellisten ja tiedonvälitysyhteisöjen hakemuksista vuodelle 2017
- 19.2.2016 Valtion liikuntaneuvoston lausunto tutkimus- ja tiedonvälitysyhteisöjen avustuksista
- 19.2.2016 Lausunto liikuntaa edistävien järjestöjen valtionapukelpoisuudesta
- 19.2.2016 Lausunto järjestöille myönnettävistä avustuksista vuonna 2016, jonka mukaisesti avustusesitys jatkovalmisteluun
- 9.3.2016 Lausunto liikuntaa edistävien järjestöjen toiminta-avustuksista vuodelle 2016

- **9.3.2016** Lausunto liikunnan koulutuskeskusten liikuntapaikkojen ja vapaa-perustamishankkeiden valtionavustuksista vuodelle 2016
- **16.3.2016** Tutkimus- ja arviointijaoston sisällöllinen näkemys uusista liikuntatieteellisistä tutkimusprojekteista vuodelle 2016
- **6.4.2016** Valtion liikuntaneuvoston lausunto liikuntatieteellisiin uusiin tutkimusprojekteihin myönnettävistä avustuksista vuodelle 2016
- **6.4.2016** Lausunto liikuntapaikkojen perustamishankkeisiin myönnettävistä valtionavustuksista 2016
- **30.5.2016** Tutkimus- ja arviointijaoston näkemys liikuntatieteellisten ja tiedonvälitysyhteisöjen tavoiteohjausmenettelyn kehittämiseksi
- **19.10.2016** Lausunto liikuntaa edistävien järjestöjen avustuspolitiikan kehittämiseksi
- **19.10.2016** Lausunto liikunnan koulutuskeskusten liikuntapaikkojen ja niihin liittyvien vapaa-aikatilojen perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmasta 2017–2020
- **23.11.2016** Lausunto liikuntapaikkarakentamisen valtakunnallisesta rahoitussuunnitelmasta vuosille 2017–2020
- **20.12.2016** Tutkimus- ja arviointijaoston sisällöllinen näkemys liikuntatieteellisten ja tiedonvälitysyhteisöjen hakemuksista vuodelle 2017
- **11.1.2017** Lausunto liikuntaa edistävien järjestöjen valtionapukelpoisuudesta

- **11.1.2017** VLN:n lausunto liikuntatieteellisten ja tiedonvälitysyhteisöjen hakemuksista vuodelle 2017
- **1.2.2017** Tutkimus- ja arviointijaoston sisällöllinen näkemys uusista liikuntatieteellisistä tutkimusprojekteista vuodelle 2017
- **21.2.2017** Lausunto liikuntaa edistävien järjestöjen toiminta-avustuksista vuodelle 2017
- **2.3.2017** Valtion liikuntaneuvoston lausunto liikuntatieteellisiin uusiin tutkimusprojekteihin myönnettävistä avustuksista vuodelle 2017
- **19.4.2017** Lausunto liikuntapaikkojen perustamishankkeisiin myönnettävistä valtionavustuksista 2017
- **19.4.2017** Lausunto liikunnan koulutuskeskusten liikuntapaikkojen ja vapaa-perustamishankkeiden valtionavustuksista vuodelle 2017

TOIMENPIDE 15: Tehdään kehittämissityksiä avustuspolitiikan kehittämiseksi arviointiraporttien, julkaisujen ja lausuntojen yhteydessä (ks. toimenpiteet 7, 8, 13, 14 ja 16.).

Ydintavoite 4. Liikunta- ja urheilukulttuuri on yhdenvertainen ja tasa-arvoinen.

TOIMENPIDE 16: Julkisessa päätöksenteossa on otettava huomioon yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolakien velvoitteet. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo huomioidaan neuvoston toiminnassa lähtökohtina (arviointi, lausuminen, aloitteet, tietoperustan kehittäminen ja vaikuttaminen). ks. ydintavoitteet 1–3.

Valtionhallinnon toimenpiteiden vaikutusten arviointi: Toteutettu taustaselvitys ”Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyö valtion liikuntapolitiikassa” (VLN 2016:1). Käynnistetty soveltavan liikunnan arviointi -hanke (06/2017), jossa tuotetaan kokonaiskuva valtionhallinnon toimialojen (mm. liikunta-, sosiaali- ja terveys-, ympäristö- ja koulutuspolitiikka) tavoitteista ja toimenpiteistä ja toiminnan tuloksellisuudesta liikkumis-

ja toimintaesteisten arkiliikunnan, liikunnan ja huippu-urheilun edistämisessä. Hanke päättyi 1.4.2018. Toteuttajana Liikuntatieteellinen Seura.

Lausuminen määrärahoista: Sisällytetty yhdenvertaisuus- ja tasa-arvonäkökulma asian vaatimalla tavalla VLN:n lausuntoihin (ks. toimenpide 3 ja toimenpide 14).

Aloitteet: Tehty kehittämissityksiä valtionavustus- ja ohjauspolitiikkaan yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon osalta mm. liikuntajärjestöjen yhdenvertaisuussuunnitelmien osalta.

Tietoperustan kehittäminen: Käynnistetty LTS:n kanssa pysyvä soveltavan liikunnan koulutus- ja tutkimustyöryhmä. Sisällytetty yhdenvertaisuutta käsitteleviä kysymyksiä

toimintakykyä ja liikuntakäyttäytymistä mittaaviin seurantatutkimuksiin (WHO-koululais- ja LIITU-tutkimukset, MOVE! -mittaukset).

Vaikuttaminen ja vuorovaikutus:

- **2015–2016 Yhdenvertaiset mahdollisuudet harrastaa -työryhmä** (Tapio Korjus, Minna Paajanen)
- **2016 Valtakunnallinen vammaisneuvosto** (Toni Piispanen)
- **2016–2017 Kuntoutuslainsäädännön uudistamiskomitea** (Toni Piispanen)
- **2016–2017 Jokaiselle lapselle ja nuorelle mahdollisuus mieleiseen harrastukseen -työryhmä** (Kari Uotila)
- **2017–2019 Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta** (Toni Piispanen)